

EDITORIAL

The cover of this *Kunstlicht* issue on speculative design features *Design as a Festival* (2014), a drawing by designer Bottbass. Along with the four drawings included inside this issue, the cover is borrowed from a drawing by the Italian radical designer Ettore Sottsass (1917-2007), whose name was also appropriated by the contemporary Rotterdam-based designer. As a “child of his era worried about the future”, Sottsass felt there would be nothing left for him to design in a world that revolved around “the insane, sick, dangerous idea that men must live only to work and must work to produce and then consume”. With a study for the design of a stadium for watching stars entitled, *The Planet as a Festival* (1977), Sottsass imagined a world where the role of design would be modified according to new priorities, so “that men can live for the sake of living”. But what kind of world would need or desire a stadium to watch other worlds? Beyond the design of the object, the study throws into question societal conditions. Like the radical designers of the 1960s and 1970s, but also many other contemporary designers associated with speculative design, Bottbass celebrates design as a means to express aesthetic and psychological dimensions. Turning its back on Sottsass, design has become secularized; it no longer serves as a means for progress in the world, but reflects upon itself.

In its original sense, speculation includes modes of *inquiry* and *analysis*, as well as *hypothesis* and *fiction*. Each of these capacities also emerges in speculative design. On the one hand, speculative design attests to design’s perpetual compulsion to turn inwards, to reflect on its own conditions and practice. On the other hand it is outwardly focused, driven by observations about contemporary society. *Speculari* makes a modest attempt to examine the current critical reflections on design, in order to understand the ambiguities and constraints of its entanglements in social, cultural, and political agendas.

The point of departure of this issue is framed by an excerpt from the introduction of *Speculative Drawing*, a book by Armen Avanessian and

REDACTIONEEL

De omslag van deze publicatie van *Kunstlicht* over speculatief ontwerp toont *Design as a Festival*, een tekening van ontwerper Bottbass uit 2014. Het is een herinterpretatie van een tekening van de Italiaanse radicale ontwerper Ettore Sottsass (1917-2007), wiens achternaam eveneens door de in Rotterdam werkzame ontwerper is toegeëigend. Dit geldt ook voor de vier tekeningen in deze publicatie. Als “kind van zijn tijd, bezorgd over de toekomst” vond Sottsass dat er in een wereld die draait om “het waanzinnige, zieke, gevaarlijke idee dat de mens slechts leeft om te werken en werkt om te produceren en vervolgens te consumeren”, niets voor hem overbleef om te ontwerpen. Met een voorstudie voor een sterrenkijkstadion, *The Planet as a Festival* (1977), stelde hij een wereld voor waarin “de mens kan leven omwille van het leven”, en waar de rol van design aan nieuwe waarden is aangepast. Welke wereld zou de noodzaak of het verlangen hebben om in een stadion naar andere werelden te kijken? Het werk presenteert het ontwerp, maar be vraagt bovendien maatschappelijke condities. Sottsass’ zelfverklaarde erfgenaam Bottbass ziet ontwerp, net als de ‘radicale ontwerpers’ van de jaren ’60 en ’70 en veel andere hedendaagse ontwerpers die met ‘speculatief ontwerp’ worden geassocieerd, als een middel om esthetische en psychologische dimensies vorm te geven. In tegenstelling tot Sottsass is ontwerp in zijn toekomstvisioen gesecculariseerd: het dient niet langer tot vooruitgang in de wereld, maar begint zichzelf als uitgangspunt te nemen.

De oorspronkelijke betekenis van speculatie kan worden geduid als *onderzoek* en *analyse*, *hypothese* en *fictie*. Elk van deze hoedanigheden komt ook in speculatief ontwerp naar voren. Enerzijds getuigt speculatief ontwerp van de neiging van design om zich naar binnen te keren en te reflecteren op de eigen staat en praktijk. Anderzijds richt het zich naar buiten, en vormen het waarnemen en het commentariëren van de maatschappij belangrijke drijfveren. Om de dubbelzinnigheden en beperkingen van de sociale, culturele en politieke verwikkelingen van design te begrijpen, doet *Speculari* een bescheiden poging om actuele kritische reflecties binnen de discipline te bespiegelen.

Andreas Töpfer. In this fragment, Avanesian elucidates the critical potential of 'drawing speculation'. He states that a drawing is not merely an illustration of a thought or a thing, but rather a "recursive structure in which new meanings come about." Similar but distinct, Gillian Russell states that, given their agency, objects can embody thinking in the sense of reflecting, contemplating, and debating. She examines three exhibitions that position the exhibition as an epistemic object.

In the subsequent article, James Auger asserts that the practice of speculative design needs to evolve and develop a deeper understanding of its purpose. Auger argues that through speculative design we are able to reveal and question the role design plays in the development and application of technology. This is paramount, seeing as technology mediates social, political, and economic conditions. This interaction is explored in the work of visual artist Jonas Lund, and in the articles by Lara Schrijver, Carl DiSalvo, and Thijs Witty.

In *Studio Practice* (2014) Lund speculates on artistic practice under a free-market regime, revealing artistic practice to be a highly rationalized production process that conforms to the cravings and demands of the market. Artists become managers, art producers become labourers. Turning to the architectural practice, Lara Schrijver studies the revival of speculation in architecture in the context of economic and political circumstances. She argues that the rise of speculation as inquiry and analysis – which invites the questioning of the role of the architect – can be understood against the backdrop of declining commissions due to the economic crisis. Carl DiSalvo, in turn, argues that speculative design reproduces 'risks as hazards' or 'as potentials'. According to DiSalvo we need to bring theory and criticism to bear on pressing issues central to design, asserting that the conditions that speculative design is concerned with are often the result of design itself, and that these conditions must be transcended.

One could infer from DiSalvo's argument that there is a need for an alternative to those post-Fordist conditions of late capitalism.

Het vertrekpunt van deze publicatie wordt gemarkeerd door een bewerkte versie van de inleiding van *Speculative Drawing*, een boek van Armen Avanesian en Andreas Töpfer. In dit stuk belicht Avanesian het kritisch potentieel van het 'tekenen' van speculatie. Hij stelt dat een tekening niet slechts een illustratie is van een gedachte of een voorwerp, maar eerder een "zichzelf herhalende structuur waarin nieuwe betekenis tot stand komt." Gillian Russell stelt, vergelijkbaar maar niet eender, dat voorwerpen een bemiddelend vermogen hebben waardoor ze reflectie, comtemplatie, en discussie kunnen belichamen. Russell behandelt drie tentoonstellingen die het medium 'tentoonstelling' positioneren als epistemologisch object.

In het daaropvolgende artikel stelt James Auger voor dat de praktijk van speculatief ontwerp een dieper begrip van zijn functie moet ontwikkelen. Auger beargumenteert dat men middels speculatief ontwerp de rol die design speelt in de ontwikkeling en toepassing van technologie kan leren kennen of bevragen. Dit geldt nog sterker wanneer er gekeken wordt naar de manier waarop technologie sociale, politieke en economische omstandigheden medieert. Deze wisselwerking wordt nader beschouwd in het werk van beeldend kunstenaar Jonas Lund, en in de artikelen van Lara Schrijver, Carl DiSalvo en Thijs Witty.

In *Studio Practice* (2014) speculeert Lund over het werk van de kunstenaar in een vrije markt, waarbij de kunstenaarspraktijk een sterk doelmatig productieproces is dat zich aan de verlangens en eisen van de markt conformeert. Kunstenaars worden managers en vakmensen worden arbeiders. Lara Schrijver bestudeert de opleving van speculatie in architectuur, in de context van de economische en politieke situatie. Ze laat zien dat de opkomst van speculatie als onderzoek en analyse – die een herinterpretatie van het architectenberoep impliceert – begrepen moet worden tegen de achtergrond van afnemende opdrachten naar aanleiding van de economische crisis. Carlo DiSalvo toont op zijn beurt aan dat speculatief ontwerp enerzijds 'risico's als gevaren' en anderzijds 'als kansen' kan weergeven. Hij stelt dat er een noodzaak bestaat om kwesties die een centrale en urgente positie hebben binnen design met theorie en kritiek aan te spreken, omdat speculatief ontwerp vaak condities behandelt die uit design zelf zijn voortgekomen. Die condities dienen juist ontstegen te

What if late capitalism can be prevailed by its own growth? In a concluding article, Thijs Witty explores how design is intertwined with the accelerationist ideology: the belief that the acceleration of late capitalism can lead to its own demise. Witty, however, is radically skeptical, arguing that rather than leading to the conclusion of capitalism, accelerationism will precipitate an impasse.

We have chosen *Speculari* (Latin: to observe (from afar), to explore, to spy) as the title of this issue in order to examine *from a distance* the ambiguities and the constraints of design and its entanglements in social, cultural, and political agendas. While speculative design tends to be unapologetically future-oriented, similar to technocratic ideologies, it can also examine current conditions and therefore reflect upon them. However, some of the authors and designers who have contributed to this issue attest to taking a modest position, one that tries to synthesize both aims in order to go beyond the constraints and entanglements of design, centralizing anthropocentric ideals, in which objects are complementary.

Parallel to this issue an interview with Michel van Dartel, curator of V2 Institute for the Unstable Media, as well as other texts will be published on our website.

On behalf of the editorial board,
Rana Ghavami and Ragna Manz

worden, concludeert DiSalvo.

Uit DiSalvo's betoog zou men kunnen opmaken dat er behoefte bestaat aan een alternatief voor zulke postfordistische, laatkapitalistische condities. Wat als het kapitalisme slachtoffer wordt van zijn eigen succes? In het slotartikel verkent Thijs Witty de relaties tussen design en accelerationisme – het geloof dat 'acceleratie', de exponentiële groei van laatkapitalisme, tot zijn eigen ondergang kan leiden. Witty staat hier echter zeer kritisch tegenover: hij beredeneert dat accelerationisme niet het einde van het kapitalisme zal betekenen, maar juist de wereld in een impasse zal storten.

De titel *Speculari* – Latijn voor (van ver) waarnemen, verkennen, of bespioneren – verwijst naar de wens om de ambiguïteiten en beperkingen van design en zijn sociale, culturele en politieke verwickelingen van een afstand te beschouwen. Hoewel speculatief ontwerp vaak, net zoals technocratische ideologieën, onbeschaamd toekomstgericht is, kan het ook op de status quo reflecteren. Verschillende auteurs en ontwerpers die aan dit nummer hebben meegewerkt nemen beide benaderingen in ogenschouw in een poging het keurslijf en de obstakels van design te ontstijgen. Centraal staan antropocentrische idealen: de mens in het middelpunt, de omringende objecten observerend.

In de Nederlandse tekst van *Speculari* verkiest de redactie regelmatig bewust de term 'ontwerp' boven 'design'. Dit moet gezien worden als een reactie op het feit dat design als term een veelvoud aan zaken is gaan aanduiden die dusdanig verankerd zijn in de actuele sociaal-economische status quo, dat de term steeds minder bruikbaar is om te verwijzen naar praktijken die juist kritisch zijn op die de huidige situatie.

Parallel aan *Speculari* zal een interview met Michel van Dartel, curator van V2 Instituut voor de instabiele media, op onze website gepubliceerd worden, net als verschillende andere teksten, waarover we u via onze website nader informeren.

Namens de redactie,
Rana Ghavami en Ragna Manz